

Mindenszentek

(november 1.)

1Jn 1,1-4

„Az élet Igéjét hirdetjük”

¹Ami kezdettől fogva volt, amit hallottunk, amit a szemünkkel láttunk, amit szemléltünk és amit a kezünkkel tapintottunk: az élet Igéjét hirdetjük nektek. ²Igen, az élet megjelent, láttuk, tanúságot teszünk róla, és hirdetjük nektek az örök életet, amely az Atyánál volt, és megjelent nekünk. ³Amit láttunk és hallottunk, azt nektek is hirdetjük, hogy ti is közösségben legyetek velünk. Mi ugyanis az Atyával és az ő Fiával, Jézus Krisztussal vagyunk közösségben. ⁴S azért írjuk ezeket nektek, hogy örömeink teljes legyen.

Az ünnep történetét lásd az *Igéző leckék C* évben.

Mindenki tudja, hogy János evangéliumának és Szent János első levelének bevezetője nagyon hasonlít egymáshoz. Legalábbis a kezdő sorai, a „kezdetben” (Jn 1,1) és a „kezdettől” (1Jn 1,1) igen hasonló nyitás, sőt aki járatos a Bibliában, az tudja, hogy a héber „beresit” (Ter 1,1), a Teremtés könyve első szava ugyanezzel a problémával foglalkozik és igen nagy irodalma van olyan vonatkozásban, hogy milyen kezdetről is van szó? A Kr. e. III. századtól az Ószövetség görög fordításából (LXX) úgy fordították a Biblia első mondatát, hogy: „Kezdetben teremtette az Isten az eget és a földet”. Más hasonló bibliai helyek és mitológiai szövegek azonban ezt a nyelvi szerkezetet úgy fordítják, hogy: „Amikor Jahve Isten a földet és az eget alkotta...”, vagyis ez a teremtés a föld és az ég számára kezdet, de a teremtő Isten mindent megelőz. Ha tudjuk, hogy a bibliai szemíták Babilonban megismerték a babiloniak által őrzött hasonló teremtéstörténetet, akkor azt is észrevehetjük, hogy abban a teremtést az istenek harca előzi meg, amelyet monoteista szemlélete miatt a bibliai elbeszélés nem fogadott el. Feltételezhetjük azonban, hogy a bibliai teremtés-elbeszélés annak a folyamatnak az elejét akarja megírni, amikor az őskaoszban Isten a mai világ rendjét kezdi létrehozni. Világot teremteni azt jelenti, adni egy rendet a kozmosznak, majd a bibliai elbeszélés szerint a kozmosz közepén a földön élő embernek is.

Azzal, hogy János ezt a közismert nyelvi formulát említette levele elején, egy olyan összetett mondat nyitányaként, amely az egész levél prologusa, úgy véljük, hogy nyelvi utalást tett az ószövetségi teológi-

ára. Ezt tette az evangélium elején is, amikor Jézus Krisztus fellépése előtt az egész evangéliumi történetet a „Kezdetben volt az Ige” mondattal a világtörténelemben és az üdvtörténetben is elhelyezte. Jézus munkája tehát nem más, mint az új teremtés. Amit ő tanításával létrehoz, az az új rend Isten és ember között, és amit csodáival és tanításával megteremt, az lenne az új ember.

A levelek kezdete viszont az igehirdetés és a jánosi Istent dicsőítő misszió kezdetére utal, és azt hangsúlyozza, hogy mindennek közvetlen tanúja volt, szemével látta, kezével tapintotta, vagyis a hitelesen megtapasztalt Isten művét fogja továbbadni. Mindenki tudja, hogy mindenféle új tan és új kezdeményezés az átadás tökéletlensége miatt, fokozatosan elhomályosul a történelem folyamán veszít eredeti újdonságából és fényéből. János azonban nem tant akar továbbadni, hanem megtapasztalt új életet. Igaz az a Jézus Krisztus, akit hirdet, az ő személyisége által megtapasztalt Jézus.

Fennáll az a veszély, hogy generációkról generációkra elveszik valami. Ráadásul a Jézust megtapasztaló hívek, vagy az evangéliumot olvasó hívek egyike sem azonos Jánossal, aki képes volt Jézus életének, lelkének minden rezdülését megfigyelni és rögzíteni. Még a gesztusok jelentését is észrevette Jézus működésében. Ezért az új keresztény embertapasztalat is homályosodik a generációváltások során. A szentek és hitvallók azonban mindig az eredeti tapasztalathoz nyúlnak vissza. Minden keresztény megújulási mozgalom a kezdetektől indul. Minden szent, amikor a hallott tanításnak szenteli életét, és Jézus nyomán megküzdi a gonosszal és saját gyengeségeivel, a kezdetek tapasztalatával kíséreltezik.

Ezért az írott kinyilatkoztatás, a Biblia mellett szükségünk van a szentek példájának őrzésére is. Ők a segítőink és a vezetőink abban, hogyan kell az első keresztény Jézus-tapasztalást megismerni és újraalkotni magunkban az embert.